

Datasäkerhet och -suveränitet

Medborgararenan

14 April 2026

Bröderna Ehnberg

Andreas Ehnberg

- ICT-konsult sedan 2001
- Certifieringar inom datasäkerhet, övervakning
- Scoutledare och förtroendevald inom Finlands Svenska Scouter och Scoutkåren Tre Björkar

Johan Ehnberg

- Katastrofarbetare och VD för Molnix
- Ekonomie magister
- IT-beredskapsaktiv på Röda Korset

Agenda

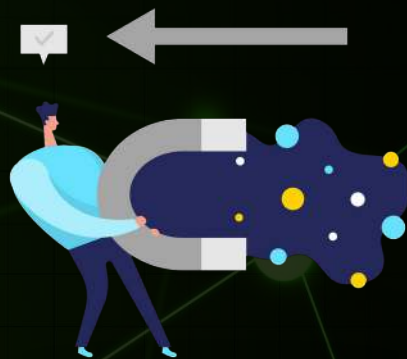
- Hur håller ni er data trygg?
- GDPR
- Var finns er data?
- Datasuverenitet
- Vem kommer åt er data?
- Vad gör ni i problemsituationer?

Hur håller ni er data trygg?

- Koll på basfunktionerna
- Datorn/Telefonen/Paddan skall vara uppdaterad
- Virussydd
- Brandmur
- Backup

GDPR principer

- 1 Rätt till data – samtycke och behov
- 2 Begränsad användning
- 3 Minimal datamängd – inget extra data
- 4 Precision – datakvalitet
- 5 Begränsad lagring – tidslimit
- 6 Dataintegritet – åtkomst och trygghet
- 7 Ansvar – säkerhet

Var finns er data?

- På Fridas dator
- Peters eget moln
- Den där ena externa hårddisken som Nisse kopplade till nätet 2018
- Bland Mickes personliga filer
- På SharePoint i Finansmappen
- Och så mailas vissa filer mellan nyckelpersonerna.

Datasuveränitet

- Ursprungligen ett lands kontroll över eget data
 - För föreningar → hur bör vi hantera data i Finland
- I dagens läge tillämpas datasuveränitet på fler nivåer, exempelvis
 - Individ → förening → förbund → (land) → internationell takorganisation
 - Företagsstrategi: in-housing trend efter lång outsourcing trend
- För föreningar kan datasuveränitet vara ett tänke som grund till datahanteringsrutiner, beslut och anskaffningar

Datasuveränitet och datasäkerhet

- Exempel: IT-tjänstens produktionsmiljö

- Delad applikation
- Egen applikationsinstans
- Container
- Virtuellt maskin
- Fysisk maskin
- Fysiskt nät
- Datacenter

Billigare

Dyrare

Mer tillit

Mer kontroll

Ekologisk

Resurs-dryg

Svår att auditera

Transparent

Systemets hållbarhet

- Vilka frågor behöver beaktas när vi lägger upp gemensamma spelregler i föreningar och andra organisationer?
- Skapa rutiner och se till att alla nuvarande och nya i organisationen blir bekanta med dessa och lyder dem.
- I en frivilligorganisation är organisationen minne ofta ganska kort och hänger på några få personer.

Vem kommer åt er data?

- Inom organisationen finns det olika behov.
- Redan ur säkerhetsperspektiv behöver vi användare med olika tillgång.
- Administration, Finans och HR. Projekt och arkiv
- Externa samarbetspartners i markerade mappar

Avsluta projekt

- Städa
- Arkivera
- Tänk på rättigheterna
- GDPR

Problemsituationer

- fungerande säkerkopior
- Flera administratörer
- Exempel: medlemsregister i partnerorganisationens land

Diskussion

